

Serge Joncour

Natură umană

Traducere din limba franceză
și note de Mădălin Roșioru

POLIROM
2023

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de Dan Croitoru.

Serge Joncour, *Nature humaine*

Copyright © Éditions Flammarion, Paris, 2020

© 2023 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © Christine Haines/Getty Images

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700505

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,

sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

JONCOUR, SERGE

Natură umană / Serge Joncour; trad. din lb. franceză și note de Mădălin Roșioru. – Iași: Polirom, 2023

ISBN: 978-973-46-9206-4

I. Roșioru, Mădălin (trad.; note)

821.133.1

Printed in ROMANIA

Marc și Paula urcară pe scuterul Piaggio al lui Antoine, Sophie și Brigitte își găsiră loc ușor pe MBK-ul lui Pablo, totul se organiza, doar Caroline refuză să șadă pe gențile laterale mari de pe Honda 125 a lui Xabi, în primul rând fiindcă nu avea cască, dar mai ales nici o încredere în Xabi. El avea obiceiul să facă pe misteriosul, punându-și o pelerină mare ca-n *Elephant Man*, dar cel mai stânjenitor pentru ea era că el făcea parte din gașca lui Anton, nici nu înțelegea de ce-ar fi venit la miting, el, care-și inventa legături cu băieții din Iparretarrak¹ și se lăuda că știe să umble cu explozibili, chiar n-avea ce să caute la o întâlnire republicană.

— La naiba, Caroline, nu te mai încăpățâna, e la doar cinci minute.

— Nu, trebuie mai întâi să mergem la Tortoni, după gașcă...

— Dar sunt niște bețivani, preferă să-și bea mințile la crâșmă!

Caroline ridică tonul, arătând că ea deținea controlul operațiunilor.

— Nu, mergem după ei, altminteri și ei ne vor trage țeapă, OK?

În loc s-o șteargă direct la stadion, Caroline voia să-i mobilizeze iarăși pe băieții de la rugby, fiindcă ei nu se temeau de frig. Era îngrijorată ca nu cumva stadionul să fie gol, deja vedea imagini cu tribunele pustii a doua zi

---

1. Organizație paramilitară naționalistă bască.

dimineată la televizor, așa că dezlegă bicicleta comunitară de la piciorul scării și deschise calea către Place du Capitole. Când traversară pe Pont Neuf mai că-i luă vântul pe sus, pentru băieți seara aducea cu înfrângerea de la Berezina.

Ajunși la Tortoni, intrară într-o sală și mai înțesată decât de obicei, cu tot felul de oameni, nu doar punkări și rugbiști, Caroline recunoscă chiar băieți din PFN, frumosul ecumenism se datora faptului că patronul își sărbătorea marea transformare, se întorsese din Frankfurt, unde tocmai semnase cu filiala McDonald's din Europa, grație lui, orașul Toulouse avea să intre în lumea modernă și să existe, în sfârșit, un McDo în sudul Franței, primul de acest fel...

— Primul ce?

— Nu vă mai prefaceți că nu știți ce e...

— Te vinzi americanilor!

— Ia spuneți, ați văzut locul ăsta, ați văzut Toulouse, trebuie făcut ceva, altfel cartierul o să devină o ruină...

— Și dacă ajung comuniștii la putere?

— Mi se fâlfâie, am obținut toate finanțările, Mitterrand sau chiar Brejnev n-au decât să vină la Élysée, eu am contractele mele, iar de luni încep lucrările, deci înainte să racordez pompele de Coca-Cola trebuie golit tot alcoolul, Four Roses, Guinness și țigările, Marlboro, tot-tot... Haide, cinste la toată lumea!

Invitația patronului stârni un val de urale... Pentru Caroline, Sophie și Paula părea o provocare, pe lângă starea vremii erau nevoite să se lupte acum și cu droaia de studenți mai mult beți decât angajați politic. Făcând

pe amfitrionul, patronul își coaliza clientela în jurul unei globalizări concrete, rom din Antile, *cachaça*¹ din Brazilia, votcă cu iarbă de bizon din Siberia, dădea lumea pe nimic... I se rupea grav de viitorul socialismului, după ce trăise cinci ani în Statele Unite știa că pentru a schimba lumea trebuia să fie întreprinzător!

— Ești un vândut!

— Poate, dar, până una-alta, în seara asta totu-i gratis.

Caroline se dădu înapoi, mai ales când reperă în mulțime băieți din gașca lui Anton, dușmani declarați ai imperialismului, totuși gata să golească barul ca să facă loc unui McDonald's. Era cu atât mai enervată, cu cât de două zile n-o mai văzuse pe Constanze, unii se amuzau să-i dea de înțeles că l-ar fi imbarcat pe fratele ei într-un gen de expediție secretă. Îl știa pe Alexandre credul și de treabă, de fiecare dată când călca pe la Toulouse se temea să nu se lase păcălit, așa că nu-i plăcea ideea să o ardă cu Constanze și chiar mai puțin cu gașca lui Anton, toți aveau dosar la serviciile de informații, în caz de vreo problemă, s-ar băga poliția pe fir, iar părinții n-ar tolera așa ceva niciodată, o droaie de probleme, pentru fermă ar fi fost o dramă. Alexandre era o găsculiță, în timp ce ei erau fii de burghezi, în caz de belele, s-ar găsi o rudă sau un avocat care să-i scoată din rahat.

— Berea Guinness, dă cu pace! Bacardi, dă cu pace! Four Roses, dă cu pace! Malibu, dă cu pace! Get 27, dă cu pace! Businessul, dă cu pace!

---

1. Rachieu din trestie-de-zahăr.

Scârbite de atâta prostie, fetele ieșiră de la Tortoni, norocul era că aveau destule scutere pentru fiecare, iar Caroline rămase cu bicicleta. Cuprinși de remușcări, Antoine, Éric și alți doi nu întârziară să iasă din bar și să le urmeze, jurând că aveau să revină și să golească Tortoni după miting... Vrură să conducă ei, dar fetele îi trimiseră pe locurile din spate, teribil de lăsate în jos.

Ajunși la fața locului, nu doar că tribunele erau pline, dar și fervoarea contrasta cu cerul. Tribunele erau obișnuite cu meciuri în plină iarnă, un frig subit n-avea să le anchilozeze. Pe ecranul uriaș se vedeau planuri largi cu lumea de la poalele estradei, acolo se regăsea prima gardă, căreia i se cunoșteau vag chipurile, dar nu și numele, Lang, Quilès, Mauroy, majoritatea bărbați, iar toți acești tovarăși, după cum se putea observa, erau înfrățiți, uniți, cu adevărat de frigul care-i cuprinsese pe toți, toți înfoliți cum erau în haine groase, pălării și fulare frumoase, oferind o imagine nu prea cuceritoare și nici dinamică.

Caroline puna prima dată piciorul într-un stadion, era plin-ochi, treizeci și cinci de mii de persoane strigând și urlând „Mitterrand, Mitterrand“, iar pe peluză scria cu litere mari, albe, „Mitterrand președinte“. Dar cel mai inedit pentru ea era să-l vadă de aproape pe ecranul uriaș, apoi mic în depărtare, pe veritabilul Mitterrand care urca la tribună, Mitterrand în carne și oase, dar nu mai mare decât o figurină. Pe ecran înainta încet, cu un trandafir în mână, un bărbat cu o floare în mână nu părea ceva foarte modern, mai ales cu acel mers cam afectat, cam de înmormântare, mai că te puteai întreba pe ce mormânt avea

să-și arunce trandafirul. Doar că un fior străbătu tot stadionul de îndată ce începu să vorbească, de la cuvintele foarte simple adresate tuturor de parcă le rezervase fiecăruia în parte: „Bună seara, oameni de stânga!“.

În câteva cuvinte tocmai operase fuziunea, în câteva cuvinte unise trupele, poate că așa arăta un șef, poate fi remarcat după astfel de detalii, cu atât mai mult cu cât, spre deosebire de cei de la poalele tribunei, el era febril și încălzit, nu purta decât o haină. Șef e cel căruia nu-i este frig. Își puse trandafirul pe pupitru și nu se adresă mulțimii, ci fiecăreia dintre privirile îndreptate către el, modulându-și vocea, forțând-o când trebuia, vorbind uneori mai încet, cu coatele pe pupitru, de parcă avea să le șoptească un secret. Caroline descoperea că bărbatul iradia o credință laică. Sau o fi fost vreun mare actor, dintre cei care își iau rolul în serios, chiar riscând să improvizeze, da, păstra în mâna stângă un sul de pagini înfășurate pe care nu le desfăcea, probabil discursul lui, în timp ce mâna dreaptă i se agita întruna, i se învârtea ca o torță în dreptul chipului, pupitrul fragil se clătina la cea mai mică mișcare, estrada însăși părea să se legene, și totuși candidatul părea tare, puternic, de neoprit.

Caroline vedea bărbatul pe care voia să-l vadă, auzea cuvintele pe care voia să le audă, politica își regăsea, prin intermediul aceluși bărbat, tot sensul, de a avea un proiect și înainte de orice un șef, doar un șef știe să întrupeze un proiect, atunci ea-l asculta din ce în ce mai atent, chiar închizând ochii, încât Sophie o întrebă:

— Caro, e totul bine?

„...Afirm în fața dumneavoastră și voi afirma cu tărie până la ultima mea suflare că eu unul sunt un om liber. Și nimeni pe lume, nici o forță, nici o putere nu apasă asupra deciziei mele, nici la Est, nici la Vest, nici Moscova, nici Washington, nici Bonn, nimeni, nici o forță internă, nici forțele capitalului pe care nu dau doi bani, nici marele capital, nici multinaționalele, nici lobbistii, nici coalițiile, nici o putere de pe lume nu mă va face vreodată să vă zic altceva decât ce gândesc...”

Caroline tremura sub efectul vorbelor candidatului, ar fi vrut să nu se mai oprească, aruncă o privire la gașcă, și ei erau copleșiți de fervoarea discursului, ba chiar mai mult, când simțiră că se apropia încheierea, că bărbatul, ridicat în fața tuturor, se proiecta nu mai puțin decât la prova unui popor, în fața Istoriei, vocea-i umplea acum tot spațiul, tribunele vibrau de tremolourile tribunului, pactul se pecetluise, comuniunea se săvârșise...

„Așa că vă spun pe curând: pe curând în Franța, pe curând pentru Franța, pe curând pentru republică, pe curând pentru victorie...”

Ridicate de mișcarea unanimă a mulțimii, Caroline și Sophie se apucară să aplaude nebunește și se luară amândouă în brațe, dar tresăriră când candidatul plecă de la pupitru, iar difuzoarele răgăiră *Internaționala*, cu atât mai mult cu cât înregistrarea părea bătrânească, găjăită, precum Corurile Armatei Roșii, ceea ce nu împiedică mulțimea să intoneze cântecul: „Sculați, voi, oropsiți ai vieții, voi, osândiți la foame, sus...!”. Cuvintele cu pricina o readuseră pe Sophie la mânia ei sănătoasă de mai devreme,